

Lausunto

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

4.10.2022

U 76/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi luonnon ennallistamisesta (ennallistamisasetus)

Maanomistajain Liitto – Jordägarnas Förbund ry pitää kannatettavana tavoitetta luonnon monimuotoisuuden ja häiriönsietokyvyn vahvistamiseksi. Asetusehdotus ei kuitenkaan vastaa järkevällä tavalla näihin tavoitteisiin. Suomen tulee vahvasti vaikuttaa kaikilla tasoilla ennallistamisasetuksen muuttamiseksi aidosti luonnon monimuotoisuutta vahvistavaan suuntaan taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla.

Maanomistajat ovat vuosisatojen ajan hoitaneet luontoa ja ympäristöään. He ovat ne kansalaiset, jotka tehokkaimmin voivat myös panna käytäntöön tarvittavia muutoksia luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi. Siihen tarvitaan jatkossa yhä enemmän avointa vuorovaikutusta, objektiivista tiedonhankintaa sekä tutkimusta. On siis erittäin tärkeää pitää maanomistajat tiiviisti mukana kaikessa luonnonsuojelutoiminnassa ja siihen liittyvässä lainsäädäntötyössä. Tässä ehdotuksessa on maanomistajien merkittävä rooli sivuutettu lähes kokonaan. Erityisesti kansallisissa ennallistamissuunnitelmissa myös maanomistajia edustavat kansalaisjärjestöt on otettava mukaan tasavertaisin osallistumisoikeuksin ympäristöjärjestöjen kanssa.

Ennallistamistoimenpiteissä kuten kaikessa muussakin yksityisen maanomistajan alueella on noudatettava tinkimättömästi vapaaehtoisuuden ja täyden korvauksen periaatetta. Tästä toimintatavasta on saatu hyviä kokemuksia mm Metso- ja Helmi-ohjelmista.

Turvemaalla on merkittävä rooli Suomen elintarviketuotannossa. Huoltovarmuusnäkökohta on tärkeä erityisesti kuivina kasvukausina. Tätä ei saa vaarantaa ylimitoitetuilla ennallistamisvaatimuksilla.

Valtioneuvoston on tiukasti vastustettava komission pyrkimystä kasvattaa päätäntävaltaansa metsäpolitiikassa. Tämä ennallistamisasetus on varoittava esimerkki, kuinka ongelmallista EU-tason sääntely on Suomen kannalta keskeisissä metsäkysymyksissä. Esityksessä ei oteta huomioon Suomen suurta metsäpinta-alaa ja ylipäätään maisemapiirteiltään hyvin monimuotoista

Maanomistajain Liitto
Jordägarnas Förbund

luontoa. Lisäksi ollaan siirtämässä Suomen eduskunnan budjettivaltaa komissiolle. Näin periaatteellisesti merkittävää muutosta ei voi tehdä piilotettuna ennallistamisasetukseen.

Ennallistamisvaatimuksissa pitää olla jokin pohjataso. Jos luonnon monimuotoisuudessa on se jo saavutettu, ei voi olla prosentuaalisesti samansuuruisia vaatimuksia kuin selvästi heikommilla alueilla. On aivan kohtuutonta, että ennallistamisvaatimukset muodostavat Suomen bruttokansantuotteesta moninkertaisen kustannuksen muihin EU-maihin verrattuna, vaikka täällä luonnon monimuotoisuus on monin mittarein paremmassa kunnossa kuin muissa maissa. Tämä koskee niin haja-astusalueita kuin kaupunkejakin, jotka ovat kansainvälisessä vertailussa hyvin vihereitä.

Jokaisen valtion on voitava käyttää tarkoituksenmukaisia keinoja ja mittareita luonnon monimuotoisuuden parantamiseen. EU:n alueella on hyvin erilaisia alueita eikä niiden tilan parantamiseen mitenkään voi sopia samat keinot. Jäsenvaltiokohtaiselle asiantuntemukselle on jätettävä riittävästi tilaa siten, että tehtävät toimet ovat perusteltuja niin ekologian kuin taloudenkin kannalta. Lisäksi jo aikaisemmin tehdyt toimenpiteet on otettava huomioon tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittelyssä.

Maanomistajain Liitto – Jordägarnas Förbund ry

Reijo Karhinen
Puheenjohtaja

Tuija Nummela
Toiminnanjohtaja